

WorldCat gratis på verdensveven

Av Even Flood, førstebibliotekar, Bibliotekforum 8, 2006

For en stund siden (Bok og bibliotek årg. 70, nr 4 (2003). S. 44-45) skrev jeg om databasen WorldCat på OCLCs FirstSearch og mulighetene den basen gir for referanse og verifisering. Siden den gang har det skjedd mye med WorldCat. OCLC har jobbet iherdig med å gjøre den tilgjengelig for flest mulig. En liten del av den har vært lagt ut på Google og Yahoo under headingen "Find in a Library" og har vært søkbart hvis man avgrenset til denne eller til OCLCs side for gratis WordCat, www.worldcat.org. I flere år har OCLC had som program at hele WorldCat skal bli gratis tilgjengelig og i sommer ble endelig løftene innfridd.

Men først for å repetere og oppdatere litt om Worldcat. Worldcat er en gigantisk samkatalog med over 67 millioner innførsler fra 55000 bibliotek over hele verden, de fleste er i Nordamerika. Ingen norske bibliotek er med, men ganske mange europeiske har bestanden sin i Worldcat. Basen inneholder ikke bare bøker, det er alle typer media: Bøker, manuskript, kart, dataprogram, notemateriale, film på video og DVD, lysbilder, audio media og internett kilder. Søking kan avgrenses på type dokument (Dokument brukes her i mangel av et bedre ord på innførslene i en base som rommer langt mer enn bare det trykte ord): Storskrift, blindeskrift, mikroformat eller også ikke mikroformat, CD plater, kassetter, LP, VHS video og Videoplater (som DVD og laserdisc).

Hele katalogen er altså nå lagt ut på web. Men den er ikke i Google eller Yahoo, der får man fortsatt bare treff fra den lille delen som var lagt ut der. (NB: Dette gjelder i skrivende stund, medio august 2006, det kan jo forandre seg fort!). For å søke i hele katalogen må man gå til hovedsiden www.worldcat.org. Søkemulighetene er begrenset i forhold til versjonen på FirstSearch, det er ikke søkesett, ingen trunkering, ikke noe leting i indeks. I første omgang er det bare fritekstsøk i tittel, forfatter, emneord og "details", utfyllende materiale som innholdsfortegnelse. Det er imidlertid muligheter for å avgrense når man har gjort et søk på flere måter: Språk, årstall, innhold og, ikke minst, format. Når man har funnet et dokument kan man gå til "libraries" for å finne hvilket bibliotek som har lagt det inn. Ingen norske bibliotek er inne i WorldCat, men andre nordiske bibliotek er der.

Så konklusjon. Dette er et meget verdifullt redskap for alle bibliotek. For erfarne søkere erstatter det på ingen måte WordCat på FirstSearch, men for enkle søk er dette et godt alternativ. På OCLCs hjemmeside er det mye mer om WorldCat: <http://www.oclc.org/worldcat/introduction/default.htm>

En kuriositet til slutt: Katalogiseringen blir gjort av bibliotekene som eier produktet, og det er ikke noen sentral kvalitetskontroll. Feil lagt inn lokalt kommer derfor inn i basen, det kan av og til gi uventede utslag. En CD plate hvor barytonen Bryn Terfel synger Wagner hadde fått emne: Sound Recording : Non-music. Man kan ha mange meninger om Wagner og kanskje også om Terfel, men det er å gå litt for langt?